

Vanhusneuvosto/Pöytäkirja

Aika 29.11.2022 klo 10:00 - 12:00

Paikka Kaupunginhallituksen kokoushuone, kaupungintalo, Rantakatu 20

Käsitellyt asiat

Pykälä	Otsikko	Sivu
§ 69	Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	3
§ 70	Esitys omaishoidon tuesta hyvinvointialueen hallitukselle ja valtuustolle sekä Joensuun kaupungille osoitettu kirje ikäihmisten liikuntamahdollisuuksista ja seniorikortista	4
§ 71	Vanhusneuvoston toimintasuunnitelma ja strategia 2023	8
§ 72	Vanhusneuvoston jäsenten työnjakoon perustuvat seurantaraportit kaupungin valmisteluista ja päätöksenteosta sekä hyvinvointialueelta	10
§ 73	Muut mahdolliset asiat	11
§ 74	Seuraava kokous	12
§ 75	Kokouksen päättäminen	13

Vanhusneuvosto/Pöytäkirja

Läsnä	Vainionpää Pertti Räsänen Marja-Leena Kettunen Kirsi Kuisma Tuula Neuvonen Taimi Sivonen Markku Pitkänen Eine Rutanen Martti Tielinen Ari Vartiainen Kimmo Väänänen Eira	puheenjohtaja varapuheenjohtaja jäsen jäsen varajäsen varajäsen jäsen jäsen jäsen jäsen jäsen jäsen	
Muu läsnäolo	Timonen Mirja Heinonen Timo	pöytäkirjanpitäjä liikuntajohtaja	§ 70
Poissa	Hämäläinen Pirjo Paavonkallio Marja	jäsen jäsen	

Pöytäkirjan tarkastus ja allekirjoitukset

Pertti Vainionpää
puheenjohtaja

Mirja Timonen
pöytäkirjanpitäjä

Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti asianhallintajärjestelmässä.
Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

Pöytäkirja on yleisesti nähtävillä

Pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi 2.12.2022 yleisessä tietoverkossa.

Pöytäkirjanpitäjä

Mirja Timonen

Vanhusneuvosto

§ 69

29.11.2022

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

VANHNEU 29.11.2022 § 69

Puheenjohtaja päättää todeta kokouksen laillisesti koollekutsuksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös:

Totesi.

Vanhusneuvosto	§ 36	21.06.2022
Kulttuuri- ja liikuntalautakunta	§ 76	26.10.2022
Vanhusneuvosto	§ 70	29.11.2022

Esitys omaishoidon tuesta hyvinvointialueen hallitukselle ja valtuustolle sekä Joensuun kaupungille osoitettu kirje ikäihmisten liikuntamahdollisuuksista ja seniorikortista

VANHNEU 21.06.2022 § 36

Vanhusneuvoston edellisessä kokouksessa 23.5. (§ 26 ja 27) keskusteltiin ikäihmisten liikuntamahdollisuuksista sekä omaishoidon tuesta.

Aiheista valmisteltiin kokoukseen esitykset.

Ehdotus:

Kokouksessa esitettiin, että neuvosto hyväksyy liitteenä olevat esitykset omaishoidon tuesta hyvinvointialueen hallitukselle ja valtuustolle sekä Joensuun kaupungille ikäihmisten liikuntamahdollisuuksista ja seniorikortista.

Päätös:

Hyväksyttiin yksimielisesti.

KULILK 26.10.2022 § 76

Joensuun vanhusneuvosto on 21.6.2022 jättänyt kaupunginhallitukselle aloitteen koskien ikääntyneiden liikuntamahdollisuuksia ja seniorikorttia. Aloitteessa on todettu, että Joensuussa pääpaino liikunnassa on ollut huippu-urheilussa ja lapset sekä ikääntyneet ovat jääneet varjoon kaupungin liikunnan painopistealueissa. Aloitteessa toivotaan kaupungin lisäävän tiedottamista liikuntamahdollisuuksista ja ehdotetaan kaupungille, että kaupunki kävisi neuvotteluja paikallisten oppilaitosten kanssa ikääntyneiden toimintahetkien järjestämiseksi esimerkiksi Areenassa ja eri puolilla kaupunkia. Edelleen vanhusneuvosto ehdottaa, että seniorikortin hinta alennetaan ja että seniorikortin voisi maksaa useammassa erässä. Lisäksi vanhusneuvosto ehdottaa, että kaupunki selvittää mahdollisuudet laajentaa seniorikortin käyttöä kaupungin tarjoamiin kulttuuripalveluihin.

Vastaus aloitteeseen:

Liikuntalain 3 §:ssä on määritelty tarkemmin liikunnan, huippu-urheilun sekä terveyttä ja hyvinvointia edistävän liikunnan erot:

- 1) *liikunnalla* kaikkea omatoimista ja järjestettyä liikunta- ja urheilutoimintaa paitsi huippu-urheilua;
- 2) *huippu-urheilulla* kansallisesti merkittävää sekä kansainväliseen menestykseen tähtäävää tavoitteellista urheilutoimintaa; sekä
- 3) *terveyttä ja hyvinvointia edistävällä liikunnalla* elämäntapojen eri vaiheissa tapahtuvaa kaikkea fyysistä aktiivisuutta, jonka tavoitteena on terveyden ja toimintakyvyn ylläpitäminen ja parantaminen.

Julkisen liikuntapalveluiden keskeinen tehtävä on edistää etenkin kohtia yksi ja kolme. Näin toimitaan myös Joensuun liikuntapalveluissa. Kohdan yksi liikunta pitää sisällään etenkin lasten ja nuorten kouluissa, oppilaitoksissa sekä urheiluseuroissa ja muissa yhdistyksissä tapahtuvan liikunta- ja urheilutoiminnan. Joensuussa kohdan kaksi huippu-urheilu koskettaa Olympiakomitean luoman määritelmän mukaan keskimäärin 10-15 yksilötason urheilijaa sekä palloilusarjojen kohdalla kahdella korkeimmalla tasolla pelaavaa joukkuetta. Näitä joukkueita Joensuussa keskimäärin 6-8 kappaletta. Kohdan kolme terveyttä ja hyvinvointia

Vanhusneuvosto	§ 36	21.06.2022
Kulttuuri- ja liikuntalautakunta	§ 76	26.10.2022
Vanhusneuvosto	§ 70	29.11.2022

edistävällä liikunnalla tarkoitetaan kaikkea muuta liikuntatoimintaa, jota ei katsota kuuluvan kohtien yksi kaksi piiriin.

Liikuntapalveluiden 12 milj. euron käyttömenoista kohdan huippu-urheilu osuus on noin 150 000 euroa. Tämä summa koostuu lähes kokonaan liikuntatilojen käytön subventoinnista. Tämän käyttäjäryhmän osuus käytön kokonaisvolyymista on kuitenkin erittäin pieni. Tämän lisäksi kaupungin keskushallinto tekee vuosittain pääsarjaseurojen kanssa yhteistyösopimuksia. Lisäksi sopimuksia on tehty muutaman muun lajin kanssa (suunnistus, hiihto, tennis). Yksilöurheilijoiden kohdalla sopimuksia on tällä hetkellä vain kaksi kappaletta (Lassi Etelätalo ja Mari Eder). Yhteistyösopimusten summat vaihtelevat muutamasta sadasta eurosta n. 15 000 euroon per sopimus.

Joensuun liikuntapaikkainvestoinnit eivät missään hankkeessa kohdennu vain huippu-urheilun tarpeisiin. Käytännössä huippu-urheilun osuus on juuri samassa suhteessa kuin edellä esitetty huippu-urheilun käytön subventointi. Lisäksi huippu-urheilun näkökulmaa edistää usein yksityisen rahan mekanismi. Näillä perusteilla voidaan todeta, että Joensuun kaupungin panostus on selkeästi liikuntalain mukaisissa kohteissa eli liikunnassa sekä terveyttä ja hyvinvointia edistävässä liikunnassa.

Aloitteessa toivotaan kaupungin lisäävän tiedottamista liikuntamahdollisuuksista ja ehdotetaan kaupungille, että kaupunki kävisi neuvotteluja paikallisten oppilaitosten kanssa ikääntyneiden toimintahetkien järjestämiseksi esimerkiksi Areenassa ja eri puolilla kaupunkia.

Kaupunki on mm. järjestänyt yhteistyössä Pohjois-Karjalan Liikunta Ry:n (Pokali) kanssa ikäihmisten terveyspäivä -tapahtumia Areenalla sekä Säpinää seniorit-kampanjan. Lisäksi on kokeiltu törmäyttää Ruplalla toimivat eläkeläisjärjestöt ja Karelialan harjoitteluja ohjaavat opettajat, jotta heidän yhteistyönään syntyisi opiskelijoiden ohjaamia liikuntaryhmiä järjestöjen tapaamisiin. Järjestöjen välistä sekä oppilaitosten ja järjestöjen välistä yhteistyötä (esim. tiloja yhteisiä työntekijöitä ym.) on tarkoitus kehittää KANTO-hankkeella, jota ollaan kaupungille hakemassa. Mikäli hanke toteutuu, niin hankkeeseen kutsutaan eri sidosryhmät laajasti mukaan.

Joensuun kaupungin liikuntamahdollisuuksista tiedottamista tehdään laajasti eri tiedotuskanavia ja verkostoja hyödyntäen. Erityisesti ikääntyneille kohdennettuna tiedotusta on tehty mm. Joensuu Uutisten, kävelykadulla ja kirjaston edessä olevien kymppinäyttöjen sekä Vesikon info-tv:n kautta. Seniorikorttiesitteitä on ollut jaossa mm. uimahalleilla, maaseudun palvelupisteillä sekä Ikäihmisten terveyspäivän kaltaisissa tapahtumissa.

Kaupungin liikuntakoordinaattorin toimesta henkilökohtaista tiedottamista on tehty erilaisten verkostojen kautta. Tiedottamista myös kehitetään jatkuvasti. Jatkossa tarkasteluun voisi ottaa esim. mallin, missä kaupungin liikuntapalvelujen edustaja käy säännöllisin väliajoin pohtimassa vanhusneuvoston kanssa yhdessä erilaisia palvelutoiminnan ja viestinnän kehittämisen mahdollisuuksia.

Seniorikortin käyttöä ja käyttäjiä selvittäneiden tutkimusten tulokset ovat muutaman seikan kohdalla erittäin yksiselitteisiä. Seniorikorttia käyttävät ne, jotka liikkuvat jo ilman sitäkin riittävästi terveytensä kannalta. Toinen tutkimustulos kertoo, että hinnan laskeminen ei lisää terveytensä kannalta liian vähän liikkuvien liikunta-aktiivisuutta. Eri kuntien senioripalveluiden hintojen vertaaminen on erittäin hankalaa, koska palvelut vaihtelevat kunnittain erittäin paljonkin.

Vanhusneuvosto	§ 36	21.06.2022
Kulttuuri- ja liikuntalautakunta	§ 76	26.10.2022
Vanhusneuvosto	§ 70	29.11.2022

Liikuntapalveluiden käsitys on, että Joensuun hinnoittelu ei merkittävästi poikkea muista kunnista. Seniorikortin hinta on pysynyt jo useamman vuoden samana. Kortin hinta pysyi muuttumattoman vuodesta 2014 vuoteen 2020. Kortin hinnan ollessa; puolen vuoden kortti 77 euroa ja koko vuoden kortti 126 euroa. Vuoden 2020 alusta kortin hintaa on nostettu vain valtuuston päättämällä korotuksilla (2%) vuosittain. Tällä hetkellä puolen vuoden kortin hinta on 81,70 euroa ja koko vuoden kortin hinta 134,25 euroa. Senioreiden maaseutualueiden liikunta- ja kuntosalikortti on ollut käytössä vuodesta 2019. Sen hinta on tällä hetkellä 24,50 euroa. Myös tämän kortin hintaa on vuosittain tarkistettu kaupunginvaltuuston päättämällä periaatteilla. Seniorikortin hinnoittelu ratkaistaan kulttuuri- ja liikuntalautakunnan marraskuun kokouksessa, jolloin lautakunta käsittelee vuoden 2023 taksat ja maksut.

Joensuun kaupunki tekee yhteistyötä kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi tulevan hyvinvointialueen kanssa. Kummallekin organisaatiolle kuuluu hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen niiden hoitamien lakisääteisten tehtävien osalta. Joensuun kaupungin hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen kohdistuu kulttuuri- ja liikuntapalveluihin. Vanhusneuvoston aloitteesta esiin tuotuja toiveita on tarkoitus huomioida Urheilukaupunki Joensuu -ohjelmaan liittyvässä hankkeessa, joka toteutetaan yhdessä ISLO:n kanssa. Koska seniorikortin käyttöä selvittäneet kyselyt on tehty ennen korona-aikaa, on kysely syytä toteuttaa uudestaan mahdollisesti jo ensi vuoden aikana.

Kulttuuripalvelut ovat kehittäneet toimintojaan vuosien varrella paremmin saavutettaviksi sekä osallistaviksi toiminnoiksi. Vapaapääsyisiä tapahtumia (esim. Joensuun kirjallisuustapahtuma) järjestävät mm. kirjastopalvelut sekä yleinen kulttuurityö, mutta myös muut toimijat. Joensuun kaupunki on huomionut ikäihmiset myös mm. museon ja orkesterin eläkeläisten alennetuilla hinnoilla. Lisäksi veteraanit ovat jatkuvasti oikeutettuja pääsemään ilmaiseksi museopalveluiden näyttelyihin. Museopalvelut järjestävät myös vapaan pääsyn näyttelyitä kolme kertaa vuodessa kaikille kuntalaisille seuraavina ajankohtina:

- kansainvälinen museopäivä to 18.5.
- SuomSuomen kuvataiteen päivä 10.7.
- Joen yö -tapahtumapäivä

Joensuun kaupunki pyrkii kaikessa kulttuuritoiminnassa huomioimaan kaikki palveluiden käyttäjäryhmät tasapuolisesti ja tarjoamaan myös maksuttomia palveluja. Nämä maksuttomat palvelut ovat samalla tavalla myös ikäihmisten käytettävissä. Näin ollen kulttuurietujen lisäämisen Seniorikorttiin ei ole perusteltua.

Valmistelija: liikuntajohtaja ja kulttuurijohtaja

Hyvinvointijohtajan päätösehdotus:

Kulttuuri- ja liikuntalautakunta päättää

antaa vanhusneuvostolle edellä olevan lausuntonaan aloitteeseen ja lähettää sen tiedoksi kaupunginhallitukselle sekä todeta aloitteen loppuun käsitellyksi.

Päätös:

Hyväksyttiin yksimielisesti.

Vanhusneuvosto	§ 36	21.06.2022
Kulttuuri- ja liikuntalautakunta	§ 76	26.10.2022
Vanhusneuvosto	§ 70	29.11.2022

Ehdotus:

Merkitään tiedoksi kulttuuri- ja liikuntalautakunnan antama lausunto ja liikuntajohtajan lisäselvitys.

Päätös:

Merkittiin tiedoksi lausunto ja liikuntajohtajan selvitys.

Kokouksessa keskusteltiin ikääntyvien sisäliikuntatiloista, liikunta-aktiivisuuden lisäämisen keinoista ja liikunnan tärkeydestä terveydelle. Vanhusneuvosto näkee, että seniorikortin hinnan alentaminen olisi vähintään määräaikaisen kokeilun arvoista.

Todettiin, että liikunnan edistämisen keinoista ja yhteistyöstä on tarpeen keskustella kaupungin liikuntakoordinaattorin ja hikoiluagentin kanssa. Päätettiin kutsua heidät tulevana vuonna vanhusneuvoston kokoukseen.

Liitteet

- [1] Ikääntyneiden liikuntamahdollisuudet ja seniorikortti
- [2] Seniorkorttitilastoja

Vanhusneuvosto	§ 63	24.10.2022
Vanhusneuvosto	§ 71	29.11.2022

Vanhusneuvoston toimintasuunnitelma ja strategia 2023

VANHNEU 24.10.2022 § 63

Vanhusneuvoston toimintasäännössä määriteltyjen tehtävien mukaan se mm. laatii vuoden 2023 toimintasuunnitelman.

Ehdotus:

Laaditaan toimintasuunnitelma ja strategia vuodelle 2023.

Päätös:

Käsitellään vuoden 2023 toimintasuunnitelma ja strategia seuraavassa kokouksessa.

Evästyksenä laadintaan on 24.10. kokouksen keskustelu kuluvan vuoden 2022 toimintasuunnitelman ja strategian toteutumisesta.

VANHNEU 29.11.2022 § 71
4443/00.01.02.01/2022

Vuoden 2022 toimintasuunnitelma ja strategia jaettu oheisaineistona.

Ehdotus:

Päätetään vuoden 2023 toimintasuunnitelmasta ja strategiasta.

Päätös:

Päätettiin vuoden 2023 strategiaksi ja toimintasuunnitelmaksi seuraava:

Vanhusneuvoston 2023 strategia

1. Vanhusneuvoston edustajat vanhusten asioista päättävien elinten kokouksiin puheoikeudella
 - Vanhusneuvosto tarvitsee mahdollisuuden osallistua ja vaikuttaa suunnitelmiin varhaisessa vaiheessa.
2. Ikääntyneiden profiiliin nostaminen
3. Yhteistyö eläkeläisjärjestöjen ja kaupungin muiden vaikuttamistoimielinten kanssa
 - Yhteistyöllä saadaan vaikuttavuutta ja se on myös viestinnän väline.
4. Maakunnallinen yhteistyö
 - Vaikuttavuutta lisää yhteistyöllä maakunnallisen tason ikäihmisten asioita ajavien neuvostojen ja neuvottelukuntien kanssa.

Vanhusneuvoston toimintasuunnitelma 2023

1. Ehdotukset ja päätökset neuvoston edustajien osallistumisesta puheoikeudella ao päättävien elinten kokouksiin.
2. Joensuusta Ikäystävällinen kunta.
3. Pysyvät kontaktit toimiviksi neuvoston ja valtuustoryhmien välille.

Vanhusneuvosto	§ 63	24.10.2022
Vanhusneuvosto	§ 71	29.11.2022

4. Sopiminen yhteistyöstä eläkeläisjärjestöjen kanssa, esim. kaksi (2) yhteistapaamista vuosittain.
5. Ulkoisessa ja sisäisessä tiedotuksessa yhteistyön lisääminen kaupungin viestinnän kanssa.

Merkitään pöytäkirjaan, että Ari Tiainen poistui kokouksesta ennen päätöksentekoa klo 11.15.

Vanhusneuvosto

§ 72

29.11.2022

Vanhusneuvoston jäsenten työnjakoon perustuvat seurantaraportit kaupungin valmisteluista ja päätöksenteosta sekä hyvinvointialueelta

VANHNEU 29.11.2022 § 72
3658/00.01.02.06/2022

Vanhusneuvoston jäsenille on jaettu seurantavastuita:

Kasvatus- ja koulutuslautakunta
Kulttuuri- ja liikuntalautakunta
Sosiaali- ja terveystalvelujen
neuvottelukunta
Kaupunkirakennelautakunta
Rakennus- ja ympäristölautakunta
Osallisuus- ja vetovalmalautakunta

Marja-Leena Räsänen
Pirjo Hämäläinen
Eine Pitkänen
Matti Rutanen
Kirsi Kettunen
Marja-Leena Räsänen
Ari Tielinen

Viestintä

Marja Paavonkallio

Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen
vanhusneuvoston jäsenet

Pertti Vainionpää (pj.), Ari
Tielinen (j), Marja-Leena
Räsänen (j), Kimmo Vartiainen (j)
vj. Kirsi Kettunen

Ehdotus:

Merkitään tiedoksi seurantaraportit.

Päätös:

Merkittiin tiedoksi seurantaraportit kasvatus- ja koulutuslautakunnasta, sosiaali- ja terveystalvelujen neuvottelukunnasta, kaupunkirakennelautakunnasta ja Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen vanhusneuvostosta.

Vanhusneuvosto

§ 73

29.11.2022

Muut mahdolliset asiat

VANHNEU 29.11.2022 § 73

Päätös:

Keskusteltiin järjestöavustusten hakemisesta ja avustusten myöntämiskriteereistä.

Avustusta voi hakea sekä Joensuun kaupungilta että hyvinvointialueelta.

Hyvinvointialueelta avustettavan toiminnan tulee kiinnittyä hyvinvointialueen tehtäviin eli sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoiminnan järjestämiseen.

Vanhusneuvosto

§ 74

29.11.2022

Seuraava kokous

VANHNEU 29.11.2022 § 74

Vanhusneuvoston 2022 syksyn kokousajankohdat oli päätetty 29.11. saakka.

Päätös:

Päätettiin seuraavan vuoden kokousten ajankohdiksi tiistai 31.1., maanantai 27.2., tiistai 28.3., tiistai 25.4. ja tiistai 30.5.

Kokoukset pidetään kaupungintalolla, kaupunginhallituksen kokoushuoneessa klo 10.00 alkaen.

Vanhusneuvosto

§ 75

29.11.2022

Kokouksen päättäminen

VANHNEU 29.11.2022 § 75

Päätös:

Puheenjohtaja päätti vuoden viimeisen kokouksen klo 12.00 kiittäen neuvoston jäseniä ja sihteerä hyvästä yhteistyöstä.

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 69, § 70, § 71, § 72, § 73, § 74, § 75

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Muutoksenhakukielto ja peruste:

Päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa, jolloin kuntalain (10.4.2015/410) 136 §:n nojalla tästä päätöksestä ei saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta.